

Dialogit hyvinvointialueilla omakielisestä palvelusta

Dialoger på välfärdsområden om service på eget språk

Esittely hyvinvointialueiden asiantuntijoille

Presentation för sakkunniga i välfärdsområdena

Tausta / Bakgrund

- Kansalliskielistrategian toimeenpano jatkuu tällä hallituskaudella
- Kansalliskielistrategian päämäärä: **turvataan kielelliset oikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa**
 - Haaste: oman kielen käyttäminen sosiaali- ja terveyspalveluissa koetaan yksilön kannalta erityisen tärkeäksi, mutta palveluiden saatavuudessa vähemmistökielellä on puutteita, eivätkä palvelun tuottajat tunnista, missä kohdissa palveluketjua on erityisen tärkeää, että asiakas saa palvelua omalla kielellään
- **Toimenpide:** pilottihanke, jossa tuotetaan kuusi dialogia viranomaisten ja asiakkaiden välillä
 - tavoitteena on ymmärryksen lisääminen kielen merkityksestä palvelun laadun turvaamisessa
 - osallistuvat viranomaiset sosiaali- ja terveyspalveluissa ja pelastustoimessa
 - vastuu toteutuksesta OM, STM, SM
- Genomförandet av nationalspråksstrategin fortsätter under denna regeringsperiod
- Mål i nationalspråksstrategin: **De språkliga rättigheterna tryggas i social- och hälsovårdsreformen**
 - Utmaning: Att använda sitt eget språk i social- och hälsovårdstjänsterna upplevs som särskilt viktigt för individen, men det finns brister i tillgången till tjänster på minoritetsspråket och tjänsteproducenterna vet inte var i servicekedjan det är särskilt viktigt att kunden får service på sitt eget språk.
- **Åtgärd:** Ett pilotprojekt med sex dialoger mellan myndigheter och kunder genomförs
 - med målet att öka förståelsen för språkets betydelse när det gäller att trygga servicekvaliteten
 - i projektet deltar myndigheter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet
 - Ansvar: JM, SHM, IM

Hankkeen sisältö / Projektets innehåll

- Toteutetaan Erätauko-dialogeja kaksikielisillä hyvinvointialueilla ja Lapin hyvinvointialueella omakielisestä palvelusta (noin 1/hyvinvointialue)
- Hyvinvointialueille tarjotaan valmis konsepti dialogien järjestämiseksi sekä tukea suunnitteluun
- Jokaisesta dialogista laaditaan yhteenveto, joka toimitetaan ko. hyvinvointialueelle.
- Hankkeen lopuksi OM:ssä laaditaan kaikkien dialogien tuloksista yhteenveto. Hankkeen tuloksista viestitään laajemmin hankkeen päättyessä.
- Tavoitteena, että dialogeja voisi hankkeen päätyttyäkin hyödyntää yhtenä työkaluna hyvinvointialueilla.
- Yhteistyö hyvinvointialueiden ja kansalliskielilautakuntien kanssa
- Det ska ordnas Dialogpauser på tvåspråkiga välfärdsområdena och Laplands välfärdsområde om tjänster på eget språk (cirka 1/välfärdsområde)
- Välfärdsområdena erbjuds ett färdigt koncept för att ordna dialoger och stöd för planeringen
- För varje dialog utarbetas ett sammandrag som sänds till välfärdsområdet i fråga.
- I slutet av projektet utarbetar justitieministeriet ett sammandrag av resultaten av alla dialoger. Mer information om projektets resultat ges när projektet avslutas.
- Målet är att dialoger kan utnyttjas som ett verktyg i välfärdsområdena även efter att projektet avslutats.
- Samarbete med välfärdsområden och nationalspråksnämnder

Mikä Erätauko-dialogi? / Vad är Dialogpaus?

- Dialogit käytännössä: Erätauko-dialogeja (kts: www.eratauko.fi)
 - Keskustelua ohjaa fasilitaattori
 - Rakentava ja tasavertainen tapa keskustella; tavoitteena aiheen parempi ymmärtäminen
 - Osallistujia korkeintaan 20/dialogi
 - Mahdollisuus kaksikielisiin dialogeihin ja/tai tulkkaukseen tarpeen mukaan
 - Osallistujina alueen asukkaita/heitä edustavia toimijoita, sekä viranomaisia
 - Keskeistä tulevaisuusnäkökulma: miten dialogien tuloksia hyödynnetään palvelujen kehittämisessä?
- Kukin dialogi räätälöidään alueen tarpeiden mukaan: valitaan sellainen aihe, joka esim. on ajankohtainen kyseisellä alueella
 - Voidaan keskittyä esim. tiettyyn palveluun tai erityiskysymykseen
- Dialoger i praktiken: Dialogpauser (se: www.dialogpaus.fi)
 - En facilitator styr diskussionen
 - Ett konstruktivt och jämlikt sätt att diskutera med målet att öka förståelsen för ämnet
 - Högst 20 deltagare/dialog
 - Möjlighet till tvåspråkiga dialoger och/eller tolkning vid behov
 - Deltagare är regionens invånare/aktörer som representerar dem, samt myndigheter
 - Framtidsperspektivet är centralt: hur utnyttjas resultaten av dialogerna i utvecklingen av tjänsterna?
- Varje dialog skräddarsys enligt områdets behov: man väljer ett sådant tema som t.ex. är aktuellt i området
 - Dialogen kan fokusera t.ex. på en viss tjänst eller en särskild fråga

Hankkeen vastuutahot / Ansvariga aktörer (1/2)

- Yleinen vastuu: OM, STM, SM
 - OM yhdessä Erätauko-säätiön kanssa valmistellut konseptin dialogeihin ja antaa suunnitteluapua dialogeihin yhdessä muiden ministeriöiden kanssa
 - Konseptia kehitetään hankkeen kestäessä saatujen kokemusten pohjalta
 - OM laatii dialogeista kirjallisen yhteenvedon hankkeen lopuksi
- Käytännön toteutus ja käsiteltävien aiheiden valinta: hyvinvointialueet ja niiden kansalliskielilautakunnat/saamen kielen lautakunta
 - Sisällön suunnittelu alueen tarpeen mukaan (yhdessä ministeriöiden ja Erätauko-säätiön kanssa)
 - Käytännön järjestelyt: esim. kutsut ja tilojen järjestäminen
- Allmänt ansvar: JM, SHM, IM
 - JM har tillsammans med Stiftelsen Dialogpaus berett ett koncept för dialoger och ger planeringshjälp för dialoger tillsammans med andra ministerier
 - Konceptet utvecklas utifrån de erfarenheter som fåtts under projektets gång.
 - Justitieministeriet sammanställer ett skriftligt sammandrag av dialogerna i slutet av projektet
- Det praktiska genomförandet och valet av ämnen som ska behandlas: välfärdsområdena och deras nationalspråksnämnder/samiska språknämnden
 - Planering av innehållet enligt områdets behov (tillsammans med ministerierna och Stiftelsen Dialogpaus)
 - Praktiska arrangemang: t.ex. inbjudningar och organisering av lokaler

Hankkeen vastuutahot / Ansvariga aktörer (2/2)

- Erätauko-säätiö auttaa dialogien suunnittelussa sekä fasilitoinnissa
 - Antaa asiantuntijatukea dialogien ja hankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen
 - Järjestää dialogeihin fasilitaattorit ja kirjurit sekä laatii yhteenvedot dialogeista
- Stiftelsen Dialogpaus hjälper till med planering och facilitering av dialoger
 - Ger expertstöd för planering och genomförande av dialoger och projekt
 - Ser till att vi får facilitatorer och skrivare för dialoger samt utarbetar sammanfattningar av dialoger

Aikataulu (alustava) / Tidtabell (preliminär)

- Alustavasti suunniteltu, että dialogeja järjestettäisiin vuosien 2024-2025 aikana (joustava aikataulu)
- Ensimmäinen dialogi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella syksyllä 2024
- Seuraavia dialogeja voidaan järjestää aikaisintaan marras- tai joulukuussa
- Preliminärit planerat att dialoger ska ordnas under 2024–2025 (tidtabellen är flexibel)
- Den första dialogen i Västra Nylands välfärdsområde hösten 2024
- Följande dialoger kan ordnas tidigast i november eller december

Kustannukset ja resurssit / Kostnader och resurser

- OM vastaa Erätauko-säätiön (sekä omien) asiantuntijoiden mahdollisista matka- ja majoituskustannuksista
- Hyvinvointialueet vastaavat käytännön järjestelyistä aiheutuvista kustannuksista (tilat, mahdolliset tarjoilut)
- Kaikki toimijat varaavat työaika dialogien suunnittelutyöhön
- JM ansvarar för eventuella rese- och inkvarteringskostnader för experter från stiftelsen Dialogpaus (samt för egna sakkunniga)
- Välfärdsområdena svarar för kostnaderna för de praktiska arrangemangen (lokaler, eventuell servering)
- Alla aktörer reserverar arbetstid för planering av dialoger

Miten dialogin voi järjestää? Hur kan man ordna dialogen?

- Ota yhteyttä ja sovitaan palaveri!
 - inga.kauppi@gov.fi
- Suunnitellaan dialogi yhdessä
- Kontakta mig så ordnar vi ett möte!
 - inga.kauppi@gov.fi
- Vi planerar dialogen tillsammans

Kiitos! Tack!

Kysymyksiä? Frågor?

jasmiina.jokinen@gov.fi

